

**SEVEROČESKÁ
VĚDECKÁ
KNIHOVNA
ÚSTÍ NAD LABEM**

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
HODNOCENÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH
FUNKCÍ V ÚSTECKÉM KRAJI
V ROCE 2016**

Březen 2017

Výroční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí v Ústeckém kraji v roce 2016

1. Úvod

Program podpory výkonu zajištění regionálních funkcí (RF) knihoven a jeho praktické naplňování má zajistit dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb ve všech místech republiky a snažit se poskytovat informační a knihovnické služby obyvatelům měst a malých obcí bez rozdílu. K zajištění regionálních funkcí pověřila krajská knihovna jejich výkonem 7 knihoven v Ústeckém kraji, zároveň plní krajská knihovna i funkci pověřené knihovny pro okres Ústí nad Labem.

Pověřené knihovny se smluvně zavázaly plnit tyto základní regionální funkce:

- Poradenská a konzultační činnost
- Statistika knihovnických činností KULT V 12.01
- Vzdělávání knihovníků, semináře, porady
- Tvorba, cirkulace a distribuce výměnného fondu
- Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů
- Nákup, zpracování a distribuce knihovních fondů z prostředků obcí
- Servis automatizovaného knihovního systému pro výkon RF

Plnění základních RF zajišťuje koordinaci odborných knihovnických činností a účelnou dělbu práce. Zachovává a rozvíjí vazby mezi knihovnami v jednotlivých okresech i v celém kraji a umožňuje vzájemné sdílení informačních zdrojů i služeb. Je zárukou udržení odborného standardu a dostupnosti poskytovaných služeb, zajišťuje aktualizaci knihovních fondů základních knihoven a zároveň velice efektivně využívá finančních prostředků vložených do tohoto systému a umožňuje i dbát o odborný a kvalifikační růst pracovníků knihoven. Kvalitní plnění RF pověřenými knihovnami má mimořádný význam pro fungování neprofesionálních knihoven v malých obcích.

2. Výkon regionálních funkcí v Ústeckém kraji

Financování výkonu regionálních funkcí zajišťuje Ústecký kraj z finančních prostředků svého rozpočtu (viz zákon č. 1/2005 Sb.), a to v souladu s nově vydanými Zásadami zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Ústeckém kraji (schváleny usnesením Zastupitelstva Ústeckého kraje č. 67/21Z/2015 ze dne 16. 2. 2015).

1. 1. 2015 vstoupil v platnost nový Metodický pokyn Ministerstva kultury České republiky k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky. V tomto pokynu byly upraveny standardy jednotlivých druhů služeb. Standardy představují soubor nároků na způsob a úroveň poskytování služeb pověřenými a krajskými knihovnami.

Krajská knihovna (Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem) zpracovala na základě dílčích žádostí jednotlivých pověřených knihoven (PK) Projekt

výkonu regionálních funkcí pro knihovny Ústeckého kraje a předložila Krajskému úřadu Ústeckého kraje žádost o přidělení finančních prostředků.

Krajský úřad uzavřel smlouvy přímo s pověřenými knihovnami, následně došlo k převodu peněz s tím, že náklady byly uznatelné od 1. 1. 2016. Vyúčtování RF je řešeno v příslušné smlouvě.

Garantem zajištění plnění výkonu regionálních funkcí pro Ústecký kraj je krajská knihovna, která sama a prostřednictvím sedmi jmenovaných pověřených knihoven v kraji, se kterými uzavřela Smlouvu o přenesení regionálních funkcí krajské knihovny na základní knihovnu, zajišťuje plnění regionálních funkcí pro celkem 299 veřejných knihoven v Ústeckém kraji. Smlouva s novými podmínkami, stanovenými ve spolupráci s Odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Ústeckého kraje, je uzavřena na dobu neurčitou.

Všechny pověřené knihovny poskytují odborné knihovnické služby v rámci výkonu regionálních funkcí základním knihovnám na základě smlouvy o zajištění výkonu RF uzavřené mezi provozovateli základních knihoven (tj. obcemi) a pověřenou knihovnou.

K 31. 12. 2016 je v kraji evidováno 289 knihoven, ale pro 299 knihoven jsou vykonávány regionální funkce. Z tohoto počtu je 8 knihoven pověřených RF, včetně SVK v Ústí nad Labem, dále 37 profesionálních knihoven, 244 neprofesionálních knihoven a 10 neprofesionálních knihoven vedených jako pobočky. V roce 2016 nepracovaly 3 knihovny – v Lužici a Českém Jiřetíně, okr. Most, a v Markvarticích, okr. Děčín. Nová knihovna byla otevřena a zaevidována v obci Holedeč, okr. Louny.

REGION	Celkem knihoven	Pověřené knihovny	Ostatní profes. knihovny	Neprofesionální knihovny	Pobočky
Děčín	46	1	10	35	9
Chomutov	40	1	4	35	3
Litoměřice	81	1	7	73	1
Louny	30	1	4	25	10
Žatec	12	1	0	11	4
Most	27	1	5	21	1
Teplice	31	1	5	25	11
Ústí n. L.	22	1	2	19	6
Celkem	289	8	37	244	45

Počet knihoven vykazovaných ve statistice NIPOS se liší, protože neprofesionální knihovny, které nemají internet, se staly pobočkami knihovny obce s obecním úřadem, kde je internet pro čtenáře k dispozici. Počet obsluhovaných knihoven je proto větší právě o výše zmíněné pobočky, které pracují nadále jako samostatné knihovny, dostávají výměnné soubory knih z pověřené knihovny, probíhají u nich metodické návštěvy, konzultace, revize apod. U jednotlivých pověřených knihoven je proto vykazován počet knihoven i s těmito pobočkami.

V roce 2016 proběhl druhý ročník ocenění Knihovník Ústeckého kraje. V březnu 2016 schválila Rada Ústeckého kraje úpravu pravidel, ta jsou vystavena na webu krajské knihovny. Ocenění je určeno pro neprofesionálního knihovníka veřejné knihovny v Ústeckém kraji.

Pětičlenná komise navštívila v červnu všech šest nominovaných knihoven a určila pořadí na prvních třech místech. Vyhlášení se uskutečnilo v září 2016 v MěK Louny na slavnostním zahájení Univerzity třetího věku. Ceny předávala radní pro oblast kultury a památkové péče Jitka Sachetová a ředitel krajské knihovny Aleš Brožek.

První místo získala Ing. Iva Fořtová z Místní knihovny ve Vědomicích, na druhém místě se umístila Ivana Horčicová z Místní knihovny Bžany a třetím místem byla oceněna Sylvie Jahelková z Obecní knihovny ve Staňkovicích. Oceněné knihovnice obdržely finanční odměnu, kterou poskytuje Ústecký kraj formou daru: 1. místo 15 000 Kč, 2. místo 10 000 Kč a 3. místo 5 000 Kč.

V této nově založené tradici chceme i nadále pokračovat.

Plnění regionálních funkcí v jednotlivých okresech:

Okres Děčín – 133 663 obyvatel, rozloha 909 km², počet obcí 52

Knihovny v okrese: 1 pověřená knihovna – 4,39 pracovních úvazků
10 profesionálních knihoven s 1 pobočkou
35 neprofesionálních knihoven

V Městské knihovně Děčín probíhá plnění výkonu regionálních funkcí na dvou pracovištích – jedno je umístěno v Děčíně a druhé, detašované, sídlí ve Varnsdorfu.

MěK Děčín má se všemi obecními a vybranými městskými úřady uzavřené dohody o sdružování finančních prostředků na nákup a zpracování výměnných fondů pro knihovny v okrese, včetně osmi menších profesionálních knihoven s pracovním úvazkem 1–1,5 úvazku. Mezi profesionální knihovny byly zařazeny knihovny v Krásné Lípě, ve Velkém Šenově a v Dolní Poustevně. Pro knihovny Rumburk a Varnsdorf pověřená knihovna pouze zpracovává statistiku.

Knihovna v obci Markvartice již od roku 2014 nepracuje. Obec Růžová omezila činnost knihovny a nemá stálého knihovníka.

Noví knihovníci byli zaškoleni v Arnolticích, Ludvíkovicích, Dolních Habarticích, v Rybništi, Velkém Šenově a Dolním Podluží.

Knihovna v Arnolticích byla vybavena novým nábytkem a knihovnice rozšiřuje nákup dětských knih a zahajuje práci s dětmi. Knihovna v Ludvíkovicích byla přestěhována do přízemí obecního úřadu. Do dvou knihoven byl zakoupen nový počítač pro návštěvníky. Pro knihovnu v Dolním Podluží, která získala dotaci z VISK 3, byla pořízena technika a knihovní program KOHA, jenž byl spuštěn v prosinci 2016. V MěK Krásná Lípa proběhla zdařilá rekonstrukce oddělení pro děti, rekonstrukce bude pokračovat i v dalším roce v oddělení pro dospělé. Knihovna ve Vilémově podala ve spolupráci s pověřenou knihovnou žádost o dotaci ve VISK 3. MěK Jiříkov pokračuje ve zpracování knižního fondu, aby mohl být spuštěn automatizovaný výpůjční systém.

Aktualizace knihovního fondu proběhla v Rybništi a ve Chřibské. V žádné knihovně regionu nebyla provedena revize fondu, proběhla revize děčínského výměnného fondu. Detašované pracoviště Varnsdorf převedlo starší část výměnného fondu do stálých fondů knihoven.

Na nákup a zpracování výměnného fondu jsou sdružovány prostředky z dotace RF a z finančních příspěvků od obcí. Nákup a zpracování knih probíhá průběžně, nové knihy a soubory jsou do menších knihoven dodávány jednou za tři

týdny, do profesionálních knihoven zpravidla dvakrát za měsíc. Počet knih v jednotlivých souborech neodpovídá standardu, ale celkový počet souborů je vyšší, než určují standardy VISK.

Knihovny se zapojují do Noci s Andersenem, do projektu Celé Česko čte dětem, v mnoha knihovnách probíhá pasování prvňáčků, soutěže, výlety, besedy se spisovateli, připojují se k akcím Březan – měsíc čtenářů, Týden knihoven a vyhlašování Čtenáře roku. V knihovnách funguje i tzv. donášková služba. Na velmi dobré úrovni je spolupráce knihoven se školami a sociálními ústavy.

V prosinci 2016 proběhlo v MěK Děčín každoroční setkání knihovníků regionu – Aktiv. Další Aktiv se konal i ve Varnsdorfu. Účastníci byli informováni o novinkách a změnách, obdrželi metodické materiály a statistické výkazy, pověřená knihovna má své vlastní jednodušší statistické tabulky.

Spolupráce se všemi knihovnami je trvale na dobré úrovni. Problémy a dotazy se řeší nejčastěji telefonicky nebo e-maily. Při metodických návštěvách dochází často i k setkávání se starosty, což vede ke zlepšování spolupráce s obcemi.

Okres Chomutov – 127 725 obyvatel, rozloha 935 km², počet obcí 44

Knihovny v okrese: 1 pověřená knihovna – 2 pracovní úvazky, 2 pobočky
4 profesionální knihovny s 1 pobočkou
35 neprofesionálních knihoven

Středisko knihovnických a kulturních služeb v Chomutově vykonává regionální funkce v celém rozsahu nabízených služeb. Do regionu patří celkem 4 profesionální knihovny a 35 neprofesionálních knihoven. Knihovna v Perštejně obnovila svou činnost, knihovna v Blatně nemá automatizovaný výpůjční systém a funguje jako výpůjční místo. V chomutovském regionu jsou všechny ostatní knihovny automatizované a svůj fond mají přístupný na webu pověřené knihovny. Ve všech knihovnách je přístup k internetu. Nové webové stránky má již 31 knihoven. Čtyři poslední (Blatno, Perštejn, Otvice a Louchov) jsou rozpracované.

Výměnné soubory jsou i nadále velice oblíbené mezi základními knihovnami, protože jejich finanční možnosti by nedovolily nakupovat tak bohatý knihovní fond. Do výměnného fondu se nakoupily další stolní deskové hry, o které je velký zájem. Díky výměnným souborům se také do obcí dostává nová literatura. V roce 2016 přispělo 15 obcí na nákup do výměnného knihovního fondu částkou téměř 70 000 Kč.

Do svých stálých fondů zakoupilo 15 obcí 456 knihovních jednotek, které katalogizuje a zpracovává katalogizační oddělení pověřené knihovny.

Revize proběhla ve třech knihovnách, a to v obcích Otvice, Všehrady a Louchov.

Pověřená knihovna zajišťuje servis automatizovaného knihovního systému. Opravuje knihovní záznamy, terminálová připojení, pomáhá s výpůjčním protokolem a katalogizací v programu Clavius REKS. Správce sítě školí knihovníky a poskytuje konzultace. V roce 2016 zajišťoval servis automatizovaného knihovního systému 36krát ve 34 knihovnách. Metodicky pomáhají neprofesionálním knihovníkům, často starším lidem, vyrovnat se s nutností naučit se pracovat s výpočetní technikou, bez které se dnes práce knihovny neobejde.

Výkon regionálních funkcí navazuje na dlouholetou tradici střediskového systému v okrese Chomutov. V řadě obcí je knihovna jediným kulturním zařízením s přístupem k internetu.

Okres Litoměřice – 120 603 obyvatel, rozloha 1 032 km², počet obcí 105

Knihovny v okrese: 1 pověřená knihovna – 3,34 pracovních úvazků

7 profesionálních knihoven

74 neprofesionálních knihoven (z toho je jedna vedena jako pobočka)

Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích obsluhuje 74 neprofesionálních knihoven, z toho Místní knihovna ve Starém Týně je pobočkou knihovny v Úštěku (má stejného zřizovatele, ale nemá přístup k internetu).

Každá místní knihovna byla v průběhu roku minimálně jednou navštívena v rámci metodických návštěv. Konzultace ke katalogizaci v automatizovaných knihovnách ubyly díky terminálovému přístupu, knihy se dají katalogizovat přímo v pověřené knihovně. Nejčastějším tématem je statistika, přeznačování a ochrana fondu. Zaučování nových knihovníků proběhlo ve dvou knihovnách (Rohatce a Vrutice).

Vzdělávání probíhá individuálně při metodických návštěvách a již několik let pořádá pověřená knihovna výjezdní seminář, spojí se tak vzdělávání s návštěvou jiných knihoven. V roce 2016 byl seminář orientován na služby Parlamentní knihovny v Praze i s prohlídkou Parlamentu ČR. Zúčastnilo se 47 knihovníků.

V rámci Týdne knihoven absolvovalo 20 neprofesionálních knihovníků školení ke statistice v MěK Terezín, seznámili se také s prací knihovny a dokumentačního střediska Památníku Terezín.

Do výměnného knihovního fondu byly nakoupeny knihy a časopisy. Na nákup do výměnného fondu opět přispělo 63 obcí pro 72 knihoven. V roce 2016 bylo do výměnného fondu nakoupeno 3 092 knihovních jednotek a předplaceno 25 titulů periodik. Z toho bylo z prostředků obcí zakoupeno 1360 knih.

Cirkulace výměnných souborů je zajištěna v pravidelných rozvozech pro 4 skupiny knihoven. Každá knihovna novinky obdrží minimálně 4x ročně.

Pověřená knihovna má zpracovaný elektronický regionální katalog. Na webových stránkách mají knihovny vystavený on-line katalog vlastního stálého fondu. Revize probíhají podle velikosti fondu, pravidelně po pěti letech. V roce 2016 proběhly revize ve 3 automatizovaných knihovnách a v 9 neautomatizovaných knihovnách, celkem bylo zrevidováno 20 465 knihovních jednotek.

Nákup a zpracování knihovního fondu provádí pověřená knihovna pro 3 malé městské knihovny z prostředků jejich zřizovatelů (MěK Terezín, MěK Budyně a MěK Úštěk). V roce 2016 bylo nakoupeno a zpracováno celkem 1 033 knihovních jednotek. Místní knihovny (cca 20 knihoven, tj. 27 %), které získají finanční prostředky od zřizovatelů, si nakupují samostatně, fond doplňují i o knihy získané darem. Pověřená knihovna je knihovnický a technický zpracovává, aby fond byl zpracován jednotně a byl zahrnut v souborném katalogu okresu. V roce 2016 bylo pro 20 knihoven takto zpracováno celkem 1 007 knihovních jednotek.

V roce 2016 nebyla podána žádná žádost o dotaci z grantu MK ČR. Žádná z místních neautomatizovaných knihoven nedosahuje takových výsledků, aby bylo rozumné uvažovat o automatizaci provozu.

Servis výpočetní techniky není součástí poskytovaných služeb RF, obce mají zajištěnu tuto činnost na komerční bázi.

V roce 2016 se v krajském ocenění Knihovník roku Ústeckého kraje za rok 2015 na 1. místě umístila knihovnice Iva Fořtová z knihovny ve Vědomicích.

Spolupráce Knihovny K. H. Máchy v Litoměřicích s městskými i místními knihovnami má více než padesátiletou tradici. Výkon regionálních funkcí umožňuje

dlouhodobou a systematickou práci, která uspokojuje volnočasové potřeby občanů litoměřického regionu.

Okres Louny – 88 032 obyvatel, rozloha 1 118 km², počet obcí 70

Knihovny v okrese: 2 pověřené knihovny (MěK Louny, MěK Žatec)

4 profesionální knihovny se 7 pobočkami

35 neprofesionálních knihoven se 3 pobočkami

MěK Louny – 0,5 pracovního úvazku

4 profesionální knihovny

33 neprofesionálních knihoven (z toho je 8 knihoven vedeno jako pobočky)

V tomto roce se podařilo otevřít novou knihovnu v obci Holedeč a již v březnu dostala knihovna první výměnný soubor knih.

Osm neprofesionálních knihoven nemá připojení k internetu, a proto jsou vedeny jako pobočky, jsou však příjemci nabízených služeb regionálních funkcí v celém rozsahu.

Pověřená knihovna zajišťuje výkon regionálních funkcí podle stanovených standardů, kromě nákupu a zpracování knihovních jednotek pro stálé fondy místních knihoven. Žádná obec nenakupuje knihy do svých kmenových fondů.

Metodické návštěvy jsou zaměřeny na problémy dané knihovny, především na práci s knihovním fondem a s knihovním systémem Clavius.

Distribuce a oběh výměnných souborů probíhá podle celoročního plánu rozvozu. Každá knihovna byla navštívena čtyřikrát za rok. S rozvozem knih jsou spojeny i metodické návštěvy a problémy jsou řešeny přímo na místě.

Výměnné soubory nejsou poskytovány dvěma profesionálními knihovnám – Podbořany a Postoloprty. Od roku 2015 se nakupují do výměnného fondu i periodika.

Revize fondu probíhají pravidelně podle zákona, v roce 2016 byly vykonány ve třech knihovnách regionu.

V lednu se uskutečnilo setkání knihovníků, kde bylo provedeno hodnocení knihoven za rok 2015. Probíralo se vyplňování statistických výkazů. Předložen byl vzdělávací plán a plán rozvozu knih na rok 2016. V únoru se v knihovně v Peruci konala porada profesionálních knihoven. V únoru se již tradičně konal v Dělnickém domě v Cítolibeč Třetí knihovnický reprezentační ples, který pořádala pověřená knihovna a občanské sdružení Lounští Lounským. V září se uskutečnil zájezd do Tábora na festival malých nakladatelů Tabook a v listopadu se v Lounech sešli zástupci profesionálních knihoven. V prosinci se knihovny spolu s pověřenou knihovnou zapojily do projektu Česko zpívá koledy.

Pověřená knihovna pokračovala i v tomto roce se svými projekty na pořádání kulturních a vzdělávacích programů v rámci kulturního a komunitního dění v obcích Města čtou a Kultura za humny. Akcí, které probíhaly v obcích a jejich knihovnách, se uskutečnilo celkem 25 za účasti 522 návštěvníků. Byla to divadelní představení, koncerty, semináře, autorská čtení a workshopy. Podařilo se motivovat obyvatele obcí a propojit činnost zájmových organizací, obecního úřadu a široké veřejnosti.

Plně automatizovaný výpůjční systém mají 4 profesionální knihovny a 9 neprofesionálních knihoven. MLK v Panenském Týnci a ve Veltěžích získaly dotaci VISK 3 na pořízení automatizovaného knihovního programu Clavius. Obě knihovnice byly zaškoleny v katalogizaci podle nových pravidel RDA.

V roce 2016 se na základě Smlouvy o poskytování odborných knihovnických služeb podíleli na spolufinancování regionálních funkcí zřizovatelé 25 knihoven neprofesionálních a 2 profesionálních. Do výměnného fondu bylo z těchto příspěvků zakoupeno 130 knih.

Díky krajské dotaci na RF se daří zajistit dostupnost knihovnických služeb i pro obyvatele malých obcí. Výměnný fond knih a jeho cirkulace a rovněž pořádání kulturních akcí v těchto obcích jsou největším přínosem programu regionálních funkcí.

MĚK v Žatci – 0,55 pracovního úvazku

12 neprofesionálních knihoven (z toho je jedna vedena jako pobočka)

Městská knihovna v Žatci obsluhuje část okresu Louny – Podbořansko a Žatecko. Odborné knihovnické služby v rámci výkonu regionálních funkcí jsou základním knihovnám poskytovány na základě Smlouvy o zajištění výkonu RF uzavřené mezi provozovateli základních knihoven (obce) a pověřenou knihovnou (MĚK Žatec).

Pět zřizovatelů (Blatno, Čeradice, Lubenec, Nové Sedlo a Vroutek) přispívá na nákup výměnného knihovního fondu sedmi knihovnám (z toho je jedna vedena jako pobočka). Nákup a zpracování výměnného knihovního fondu zajišťuje pověřená knihovna. V rámci metodických návštěv a při periodických výměnách souborů výměnného fondu je prováděno individuální proškolení knihovníků obecních knihoven v práci s výpočetní technikou, internetem, databázemi a postupně i knihovním systémem Clavius REKS a on-line katalogem.

V roce 2016 bylo vzdělávání knihovníků zaměřeno na práci s webovými stránkami knihoven, jejich údržbu, aktualizaci a vkládání fotografických materiálů. Tři knihovnice se zúčastnily počítačového vzdělávání v rámci programu VISK 2 v SVK Ústí nad Labem.

Revize a aktualizace fondů proběhla ve 4 knihovnách.

V rámci programu VISK 3 pro rok 2016 získala pověřená knihovna dotaci pro 4 knihovny (Blšany, Libočany, Staňkovice a Žíželice). Knihovnice byly proškoleny v katalogizaci vlastního fondu a ten byl aktualizován a postupně zpracováván, výpůjční protokol bude spuštěn v roce 2017. Pověřená knihovna podala pro 5 knihoven žádost na pokračující projekt s názvem Pokračování automatizace knihovnických činností v obecních knihovnách žateckého regionu, další projekt bude podán v roce 2017. Postupně budou automatizovány všechny knihovny, kmenový fond knihoven se díky tomu zpracovává elektronicky a vzniká regionální on-line katalog.

Distribuce souborů knih proběhla třikrát, knihovníci mohou využít i poštovního zasílání nebo způsob osobního výběru i odvozu.

Činnost tří základních knihoven (Staňkovice, Blšany a Lubenec), které vyvíjejí činnost nad rámec běžného výpůjčního procesu a zajišťují kulturní a vzdělávací akce, soutěže a jiné aktivity pro veřejnost, je na velmi dobré úrovni.

Spolupráce s obcemi a zajišťování služeb v rámci výkonu RF jsou přijímány velice kladně všemi obcemi. Kvalita činnosti jednotlivých obecních knihoven je na dobré úrovni, komunikace probíhá průběžně a požadavky jsou vyřizovány aktuálně.

Díky dotaci z programu MK ČR VISK 3 se postupně zlepšuje kvalita služeb v každé zapojené obci a žatecký region bude třetím, který bude mít v našem kraji automatizované všechny knihovny.

Okres Most – 116 810 obyvatel, rozloha 467 km², počet obcí 26

Knihovny v okrese: 1 pověřená knihovna – 1,5 pracovního úvazku
5 profesionálních knihoven s 1 pobočkou
21 neprofesionálních knihoven

Městská knihovna v Mostě vykonává regionální funkce – kromě servisu výpočetní techniky – v plném rozsahu. V roce 2016 nebyla organizována žádná vzdělávací akce pro knihovníky a obce neposkytují finanční prostředky na nákup do svých stálých fondů ani na nákup výměnného fondu.

Ve čtyřech knihovnách (Želenice, Braňany, Nová Ves v Horách a Brandov) pokračuje za pomoci metodíček PK zpracování knihovního fondu v knihovním programu Clavius přímo v knihovnách. Automatizovaný výpůjční systém je ve všech profesionálních knihovnách a ve 2 neprofesionálních: v Obrnicích a Klínech. MěK Most zahájila provoz v novém knihovním systému Tritius a MěK Litvínov pracuje v knihovním systému Koha.

Regionální knihovní systém Clavius REKS v regionu není. On-line katalogy mají automatizované knihovny, ve zbývajících knihovnách nejsou. Regionální elektronický katalog se nebuduje. Obce si pořizují samostatný výpůjční systém Clavius, v loňském roce jej zakoupili v Brandově.

V MLK Havraň došlo k výměně knihovníka. Rekonstrukce knihovny proběhla v obci Hora Svaté Kateřiny, v Poleradech byla knihovna přestěhována do přízemí obecního úřadu. Knihovna Český Jiřetín a Lužice dlouhodobě nepracují, obce mají problém zajistit knihovníka. V Moravěvsi je stále provoz omezený, ani zde se stále nenašel knihovník.

Revize byla zahájena ve 2 knihovnách, v jedné byla dokončena.

Výměnný fond je budován pouze z dotace na regionální funkce. O knihy z výměnného fondu je mezi knihovnami regionu velký zájem. Pro většinu knihoven jsou výměnné soubory jediným zdrojem nových knih. Knihovny využívají i fond Městské knihovny Most, půjčují si knihy s využitím meziknihovní výpůjční služby.

Spolupráce se zřizovateli knihoven je na dobré úrovni, knihovny jsou v obcích zpravidla jediným kulturním a společenským zařízením. Pověřená knihovna nežádá po obcích, aby přispívaly na nákup knih do výměnného fondu.

Okres Teplice – 133 071 obyvatel, rozloha 469 km², počet obcí 34

Knihovny v okrese: 1 pověřená knihovna – 1,7 pracovního úvazku
5 profesionálních knihoven se 6 pobočkami
26 neprofesionálních knihoven (z toho je 1 vedena jako pobočka)

V roce 2016 pokračovali pracovníci RF stejně jako v předchozích letech v realizaci souboru činností, jako jsou tvorba, distribuce a oběh výměnného knihovního fondu, poradenská a konzultační činnost, aktualizace a revize vlastního knihovního fondu obcí a jeho nákup z prostředků obcí, odborné zpracování knihovního fondu (výměnného i nakoupeného z prostředků obcí), zpracování statistik, vzdělávání knihovníků v obcích, podpora a pomoc malým knihovnám s automatizací jejich činnosti atd. Konkrétní cíle a úkoly se postupně mění podle toho, jak knihovny v obcích právě zejména díky působení pracovníků pro výkon RF modernizují, automatizují a vylepšují své prostředí, knihovní fond i odbornou úroveň pracovníků.

V lednu byla zrušena pobočka Přítkov při obecní knihovně v Proboštově. Pobočka měla otevřeno pouze 1x za 14 dní 1 hodinu. Práci pobočky nahradí proboštovská knihovna právě vzhledem k nárůstu poskytovaných služeb v posledních letech.

Knihovny v malých obcích a městech na Teplicku jsou dnes kompletně automatizovány, všechny jsou s pomocí licencí Clavius REKS připojeny na servery pověřené knihovny. Rekatalogizace, rozsáhlá aktualizace knihovních fondů všech knihoven a jejich odborné zpracování v automatizovaném knihovním systému Clavius umožnily vznik regionálního souborného katalogu a automatizací procesů se zvýšila kvalita služeb v každé zapojené obci.

S pomocí techniky se všechny knihovní fondy v knihovnách pravidelně revidují. V obecních knihovnách revize probíhají vždy za pomoci metodických pracovníků.

Výměnný fond je doplňován o tzv. mluvené slovo. V posledních letech o tyto dokumenty vzrůstá zájem čtenářů. Pořízeno jich proto bylo dalších padesát. Obsahově se jedná především o školní četbu, klasická beletristická díla a bestsellery současné literatury. Rovněž je podporován rozvoj čtenářství a podpora čtenářské gramotnosti malých dětí. Do výměnného fondu byla zakoupena interaktivní leporela s posuvnými obrázky, která podporují rozvoj zrakového vnímání, jemné motoriky a myšlení těch nejmenších. Doplnují se i knížky pro „první“ a „druhé čtení“, které jsou knihovnami žádány.

V oblasti vzdělávání knihovníků se uskutečnilo každoroční jarní setkání knihovníků, tentokrát ve Křemýži a Ohniči, kde hostitelé v nově vymalované a vybavené knihovně připravili i výstavu o regionu a navštívena byla společně i místní školka.

V průběhu roku 2016 zřídili pracovníci pověřené knihovny webové prezentace dalším knihovnám v obcích a devět knihovníků naučili s nimi pracovat.

Periodické revize proběhly ve čtyřech knihovnách (Oldřichov, Mikulov, Modlany a Novosedlice).

Nákup knihovního fondu z prostředků obcí zajišťovala RK Teplice pro knihovnu v Novosedlicích, nakoupeno bylo 67 svazků. Pro 20 obcí zpracovávala nakoupené knihy a dary.

Servis automatizovaného knihovního systému proběhl u šesti knihoven.

O dobré spolupráci malých knihoven s metodickým centrem teplické knihovny svědčí ocenění, která v loňském roce její knihovnici získali, knihovnice Místní knihovny v Bžanech paní Ivana Horčicová se umístila v krajské soutěži Knihovník roku Ústeckého kraje (za rok 2015) na druhém místě.

Dotace RF přináší obyvatelům menších měst a malých obcí širší nabídku knihovního fondu, profesionálnější obsluhu a více informací. Knihovníkům obecních knihoven usnadňuje práci, vzdělává je a učí pracovat s novými technologiemi. Bez této podpory by zřejmě mnoho malých knihoven zaniklo.

Vícezdrojové financování nákupu výměnného fondu nemá pověřená knihovna v plánu, dává přednost tomu, aby případné zdroje obcí byly věnovány na řešení personálních záležitostí, zkvalitnění prostorových a materiálních podmínek práce knihoven, podporu dalších činností v rámci komunitní funkce knihoven atd.

Proměna, jakou většina malých knihoven v obcích na Teplicku prošla, je neuvěřitelná. Služby, jež knihovny poskytují, kvalita knihovního fondu, který mají k dispozici, prostředí, v němž pracují, i vybavení knihoven, to je zásluha podpory regionálních funkcí.

Okres Ústí nad Labem – 122 574 obyvatel, rozloha 405 km², počet obcí 23

Knihovny v okrese: 1 krajská knihovna – 3 pracovníci (kraj + okres)

2 profesionální knihovny

19 neprofesionálních knihoven

Severočeská vědecká knihovna plní funkci pověřené knihovny pro okres Ústí nad Labem. Činnost okresního metodického oddělení (OMO) lze rozdělit do dvou částí. První a základní částí je péče o knihovní fond a data včetně všech prací, které s tím souvisí. Druhou částí je oblast metodické činnosti.

Péče o knihovní fond: pracovníce OMO nakupují a zpracovávají knihy do výměnného fondu z dotace RF a zároveň nakupují a zpracovávají knihy z prostředků obcí na základě dohod s obecními úřady, a to celkem pro 9 knihoven.

I v roce 2016 obce přispívaly na nákup knih do výměnného fondu knih.

V roce 2016 provedly pracovníce okresního metodického oddělení revize knihovních fondů ve Velkém Březně, Chlumci, Povrlech a Řehlovicích. Aktualizace fondů byla provedena v 5 knihovnách. Odepsáno bylo 4 980 vyřazených knih z fondu knihoven i z výměnného fondu.

V souborném katalogu MLK bylo k 31. 12. 2016 celkem 83 564 knih (44 125 titulů), 3 992 svazků brožur a 4 223 svazků periodik. Do souborného katalogu MLK jsou doplňovány obrázky titulních listů nově zakoupených knih a anotace, obojí je příležitostně doplňováno i u starších titulů, náhled obálky má ve výměnném knihovním fondu v záznamu již 65,83 % titulů. Doplňují se i obsahy knih, náhled obsahu je již u 4093 titulů, tj. 7,81 % z celkového počtu. Nové knihy ve výměnném fondu jsou nadále označovány piktogramy. Piktogramy jsou doplňovány i do katalogu. Od roku 2016 se označují i knihy zakoupené knihovnám do stálých fondů.

V knihovně v Chlumci metodičky označily beletrii pro dospělé a knihy nakoupené po roce 2000 piktogramy. Celý fond beletrie v době dovolené místní knihovnice metodičky uspořádaly.

Knihovna v Řehlovicích spustila v lednu automatizovaný výpůjční systém, na který získala obec pro knihovnu v rámci projektu VISK 3 grant.

Webové stránky knihoven jsou průběžně aktualizovány.

V prosinci 2016 proběhlo pravidelné setkání knihovníků okresu. Zúčastnilo se ho celkem 7 knihovníků.

Metodička vykonává servis automatizovaného knihovního systému Clavius v knihovnách okresu a dále ve smluvních knihovnách v severovýchodních Čechách.

KRAJSKÁ KNIHOVNA

Krajské metodické oddělení plnilo s jedním pracovním úvazkem tyto hlavní úkoly:

- Zpráva o výkonu regionálních funkcí v kraji za rok 2015 se statistickými výkazy výkonu RF a výkazy s finančním vyúčtováním dotace za rok 2015 – pro KÚ ÚK a NK ČR.
- Statistika knihovnických činností dle KULT V 12.01, Benchmarking.
- Výsledky činnosti veřejných knihoven v roce 2015 – analýza statistických dat knihoven v kraji – vydáno elektronicky.
- Plnění Standardů v pověřených a profesionálních knihovnách v kraji.

- Žádost o poskytnutí dotace z Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven Ústeckého kraje na rok 2017 za krajskou a pověřené knihovny. Celková požadovaná výše dotace byla 10 041 994 Kč.
- Krajská knihovna zajišťovala distribuci metodických a propagačních materiálů na pověřené knihovny v kraji.

Statistika knihovnických činností dle KULT V 12.01

Počátkem roku proběhl sběr statistických dat z knihoven za rok 2015, byla provedena sumarizace a následná kontrola celokrajských sumářů. Statistika byla zpracována v programu STAT-Excel, který je určen pro vedení databáze knihoven pro účely regionálních služeb. Překlopením údajů do webového formuláře NIPOSU byly zpracovány statistické výkazy KULT 12-01 všech knihoven v kraji.

Byla zpracována Statistika výkonu regionálních funkcí za rok 2015 – sumarizace statistických výkazů z pověřených knihoven – celokrajský výkaz, stejně jako i Statistický výkaz financování regionálních funkcí za rok 2015 – sumarizace výkazů z pověřených knihoven – celokrajský výkaz s komentářem.

Vzdělávání knihovníků, semináře a porady

V roce 2016 se uskutečnily 2 porady ředitelů pověřených knihoven a 1 porada metodiků pověřených knihoven. Na poradách byly řešeny aktuální problémy a úkoly.

Bylo realizováno 15 vzdělávacích seminářů pro všechny knihovny regionu, bylo odučeno 49,5 hodin, zúčastnilo se jich 370 účastníků z 96 knihoven.

Témata seminářů byla: Česká a světová autorská pohádka, Německá literatura po roce 2000, Regionální autoři, PR a komunikace v knihovnách, Wikipedie, Databáze, Kramerius, Autorský zákon, Centrální adresář knihoven, Centrální portál knihoven, Kurz první pomoci.

V rámci vzdělávání bylo organizováno a zajišťováno počítačové vzdělávání pro knihovníky Ústeckého kraje. V roce 2016 získala Severočeská vědecká knihovna dotaci 27 000 Kč na projekt z programu Veřejné informační služby knihoven VISK 2 „Vzdělávání knihovníků v oblasti ICT“. Přidělená částka byla použita na mzdy lektorů. V rámci výuky znalostí práce s výpočetní technikou bylo odučeno 55 hodin. Počítačové vzdělávání bylo zahájeno v květnu 2016, proběhlo celkem 5 kurzů, kterých se zúčastnilo 59 knihovníků z 39 knihoven. V SVK Ústí nad Labem byly realizovány kurzy: modul 6B Vektorová grafika, modul 6F Inkscape II, modul 7D Google Apps, modul 7G Strategie vyhledávání a elektronické informační zdroje a modul 7H – Informační a rešeršní podpora knihoven v práci se školami.

Proškoleny byly celkem 48 knihovníků, z toho 8 z pověřených knihoven (17 %), 17 z městských knihoven (35 %), 3 z místních lidových knihoven (6 %), 8 z SVK (17 %) a 12 z jiných knihoven (25 %).

Kurzů se zúčastnili pracovníci z 21 knihoven, z toho byly 4 pověřené knihovny, 8 profesionálních knihoven, 3 neprofesionální knihovny, 2 krajské knihovny, 2 knihovny vysokoškolské a 2 knihovny muzejní.

Děčín – 2 účastníci, tj. 4 %; Chomutov – 2 účastníci, tj. 4 %; Litoměřice – 4 účastníci, tj. 8 %; Louny – 4 účastníci, tj. 8 %; Most – 4 účastníci, tj. 8 %; Teplice – 10 účastníků, tj. 21 %; Ústí nad Labem – 18 účastníků, tj. 38 %; Žatec – 2 účastníci, tj. 4 %.

Díky dotacím VISK jsou proškoleni pracovníci všech typů knihoven v dovednostech práce s informační technikou tak, aby byli schopni poskytovat kvalifikovanou pomoc všem uživatelům knihoven při využívání informačních zdrojů

a sítí. Zlepšila se vzájemná spolupráce knihoven v oblasti komunikace, získávání, zpracování a sdílení informačních zdrojů.

3. Hodnocení ekonomických ukazatelů

V roce 2016 bylo financování výkonu regionálních funkcí již dvanáctým rokem zajišťováno Ústeckým krajem.

V listopadu roku 2015 podala Krajská knihovna Žádost o poskytnutí dotace z Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven Ústeckého kraje na rok 2016. Na základě zpracovaných dílčích projektů jednotlivých pověřených knihoven a projektu SVK byl zpracován Projekt výkonu regionálních funkcí pro knihovny Ústeckého kraje v roce 2016 ve výši 9 920 925 Kč. Rada Ústeckého kraje rozhodla o přidělení neinvestiční finanční dotace ve výši 8 mil. Kč. Tato částka byla rozdělena mezi 7 pověřených knihoven v kraji a SVK Ústí nad Labem, která zároveň plní krajskou a okresní funkci pověřené knihovny.

Krajský úřad uzavřel smlouvy přímo s pověřenými knihovnami o přidělení dotace na RF. Vyúčtování dotace je řešeno v příslušné smlouvě s tím, že budou uznatelné náklady za 1. čtvrtletí 2016.

Finanční prostředky obdržely knihovny v dubnu 2016 s tím, že mohly být čerpány od 1. ledna 2016, nicméně stále trvá situace, kdy pro pověřené knihovny je problematické zajistit regionální funkce do doby, než obdrží finanční prostředky na své účty.

Rozdělení dotace na rok 2016:

Pověřená knihovna	dotace RF 2016 (Kč)
Děčín	1 520 000
Chomutov	1 000 000
Litoměřice	1 510 000
Louny	730 000
Žatec	330 000
Most	730 000
Teplice	950 000
Ústí nad Labem	1 230 000
Celkem	8 000 000

Okres Děčín

V dotaci na regionální funkce pro okres Děčín byly rozpočtovány nejvyšší částkou mzdové náklady, včetně zákonného pojištění na 4,39 pracovníků v MěK Děčín a na detašovaném pracovišti Varnsdorf.

Nejvýraznější podíl práce metodiků tvoří nákup, zpracování a distribuce stálých a výměnných fondů z prostředků obcí, které knihovna zabezpečuje pro 42 knihoven v regionu, a výměnných fondů z prostředků dotace RF. Od obcí obdržela knihovna v roce 2016 částku 1 286 000 Kč, z toho 1 054 565 Kč na nákup stálého knihovního fondu a 102 713 Kč na nákup výměnného fondu. Částka

128 722 Kč byla použita na zpracování knih. Z dotace RF bylo na nákup knihovního fondu čerpáno 9 993 Kč.

V položce ostatní služby je zahrnuto stravné pro zaměstnance (26 011 Kč) a nájemné za detašované pracoviště pověřené knihovny ve Varnsdorfu (7 304 Kč).

Jiné ostatní náklady jsou náklady na zákonné pojištění – Kooperativa (3 008 Kč).

Problémy ve financování stále přináší pozdní zasílání finančních prostředků na RF, které přicházejí až v měsíci dubnu. Provoz výkonu regionálních funkcí je tak až do této doby dotován z prostředků MěK Děčín.

Okres Chomutov

Smlouva o poskytnutí účelové neinvestiční dotace byla podepsána hejtmánem Ústeckého kraje 24. 3. 2016. Finanční prostředky ve výši 1 000 000 Kč byly na účet knihovny připsány dne 18. 4. 2016. Nákup knihovního fondu a celý provoz výkonu regionálních funkcí musel být do této doby zálohově dotován z rozpočtu SKKS Chomutov.

Nejvyšší podíl na celkových nákladech tvoří nákup knihovního fondu (44 %), druhou významnou částkou jsou mzdové náklady. Výkon RF zajišťovali 3 pracovníci na poloviční úvazek, 8 pracovníků bylo odměňováno formou příplatků ke mzdě.

Ve spotřebě materiálu je kromě nákupu knihovního fondu uveden nákup PHM (6 714 Kč), stolních her (2 290 Kč) a ostatního materiálu (10 848 Kč).

V ostatních službách jsou uvedeny telefonní poplatky (2 483 Kč) a faktura za autobus na okružní výjezd knihovníků po vybraných knihovnách regionu.

V ostatních provozních nákladech je uveden nákup koberců do doplňovacího oddělení a skladu knih (12 669 Kč).

V roce 2016 poskytlo 15 oslovených obcí dary na nákup výměnného knihovního fondu v celkové výši 69 340 Kč. Za tuto částku bylo pořízeno 300 knih.

Okres Litoměřice

Do výměnného fondu se nakupují knihy, AV media, časopisy podle různých zájmových skupin (vaření, móda, ruční práce, zahrádkářství, dětské časopisy).

Do spotřeby materiálu byl kromě nákupu knihovního fondu zahrnut nákup PHM (9 528 Kč) a nákup kancelářského a knihovnického materiálu (11 559 Kč).

Spotřeba energie je podíl z celkové plochy budovy.

Ostatní služby tvoří poplatky na dopravu, které byly použity na zaplacení autobusu na tematický výjezdní seminář pro knihovníky v regionu.

Pro metodiku byl firmou Lanisus částečně upgradován AKS Clavius (27 904 Kč). Servis AKS (3 361 Kč).

Ostatní provozní náklady jsou poplatky za poštovné a mobilní telefony (7 037 Kč) a expediční náklady (889 Kč).

Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů:

Pověřená knihovna nakoupila a zpracovala fond pro 3 městské knihovny – Úštěk, Terezín a Budyni nad Ohří – ve výši 120 000 Kč, rovněž zpracovala pro 23 místních knihoven knihy nakoupené z prostředků obcí do jejich vlastních fondů.

V roce 2016 přispělo 63 zřizovatelů pro svých 72 neprofesionálních knihoven na nákup knih do výměnného knihovního fondu částkou 216 360 Kč. Za tuto částku bylo nakoupeno 1360 svazků.

Okres Louny

▪ obvod Louny

MěK Louny v roce 2016 čerpala náklady na výkon regionálních funkcí z více finančních zdrojů: z dotace KÚ ÚK na výkon RF (smlouva č. 16/SML0529) ve výši 730 000 Kč a ze spoluúčasti obcí, uzavřela Smlouvu o poskytování odborných knihovnických služeb s jednotlivými obcemi – příjemci regionálních funkcí (obce přispěly celkovou částkou 102 130 Kč). Na zajištění výkonu regionálních funkcí bylo celkem použito 832 130 Kč.

Cílem bylo udržet co největší podíl nákupu výměnného knihovního fondu, na který přispěly obce částkou 26 678 Kč (26 % z obdržené částky); z dotace kraje bylo čerpáno 445 430 Kč (61 % z celkové dotace). Mzdové náklady tvořily druhé největší čerpání, na němž se obce podílely částkou 18 201 Kč.

V rámci efektivního vynaložení nákladů na personální zajištění byly v roce 2016 sjednány pouze dohody o provedení práce.

Celkem čtyři zaměstnanci zajišťovali nákup a zpracování výměnného fondu, jeho cirkulaci, revize, metodické návštěvy a ekonomické zpracování neinvestiční dotace. Přepočet na plný pracovní úvazek je 0,5 pracovníka.

Z finančního zdroje od obcí regionu byla hrazena odměna zaměstnanců zajišťujících kulturní a knihovnické akce v obcích.

Do ostatních služeb patří smluvní doprava na rozvoz výměnného knihovního fondu a doprava knihovníků z regionu na vzdělávací akci v rámci Festivalu malých nakladatelů Tabook Tábor (23 570 Kč). Dále poštovné (2 433 Kč), vzdělávání (433 Kč), telefon (3 634 Kč), internet (1 692 Kč), služby IT servisu a ostatních služeb (42 550 Kč).

V ostatních provozních nákladech je uveden nákup UPS baterie k počítačové technice (8 056 Kč).

Z příspěvku obcí byl zakoupen velký zahradní stan pro konání letních vzdělávacích a kulturních akcí v obcích.

▪ obvod Žatec

Účelová neinvestiční dotace na zajištění výkonu regionálních funkcí č. 16/SML0530 poskytnutá na základě rozhodnutí Zastupitelstva Ústeckého kraje ze dne 29. 2. 2016 byla čerpána od data jejího poskytnutí do 31. 12. 2016.

Knihovna zajišťuje výkon RF z finančních prostředků dotace od Ústeckého kraje a současně využívá i finančních prostředků obcí. Pro rok 2016 byla smlouva o poskytování knihovnických služeb a sdružení finančních prostředků uzavřena s pěti obcemi pro sedm obsluhovaných knihoven regionu. Z celkové částky 60 500 Kč přispěly obce na výměnný fond částkou 43 477 Kč. Zbývající částka byla použita na mzdy a odvody.

Z dotace na regionální funkce pro obvod Žatec bylo hrazeno 0,5 pracovního úvazku na výkon odborného pracovníka RF a 0,05 úvazku účetní organizace.

Servis automatizovaného výpůjčního systému zahrnuje periodický servis a údržbu DHM a DNHM pro pracoviště RF, částka je uvedena v Opravách a udržování.

V roce 2016 se kromě knihovního fondu nakupovaly kancelářské potřeby (953 Kč), materiál potřebný při zpracování dokumentů a toner do tiskárny (5 736 Kč) a společně s poplatky za připojení k internetu a služby www (4 751 Kč), poštovné a telefonní poplatky (2 651 Kč), dále pořízení 4 licencí knihovního systému Clavius REKS do 5 000 svazků (18 920 Kč) a 5 ks regálů na výměnný fond (30 384 Kč) jsou tyto částky vykázány v ostatních provozních nákladech.

Spotřeba energie je podíl nákladů knihovny. Jiné ostatní náklady jsou pojištění zařízení a majetku.

Okres Most

Dotace na regionální funkce pro okres Most byla použita především na nákup materiálu, tj. knihovního fondu a kancelářských potřeb (979 Kč), na mzdové náklady, sociální pojištění a sociální náklady a na pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za úraz.

V ostatních provozních nákladech jsou uvedeny náklady na telefon (1 470 Kč). Podíl na spotřebě energie, internetové spojení a poštovné knihovna za oddělení RF nevyšla. Rozvoz souborů knih si zajišťují obce samy.

Okres Teplice

Vnitřní směrnice č. 2/2016 Výkon regionálních funkcí knihovny v roce 2016 upravuje čerpání finančních prostředků na RF. Čerpání se týká především prostředků na platy a ostatních osobních nákladů, cestovného, nákladů na spotřebované energie, telekomunikačních nákladů a poštovného. Dále pak nákladů za poskytnutí práva využití serverů a za podíl na update knihovního systému Clavius.

Činnost a hospodaření na úseku RF ve druhém pololetí 2016 ovlivnilo dlouhodobé vážné onemocnění správce Regionální knihovny Teplice, který zároveň na základě dohody o pracovní činnosti zajišťuje dopravu v rámci regionu. Z tohoto důvodu byly v září a říjnu omezeny některé služby poskytované knihovnám. V závěru roku byly vyhláškou zvýšeny platy a i to se promítlo v čerpání prostředků na RF.

Na nákup knihovního fondu bylo vyčerpáno 324 185 Kč (knihy 302 817 Kč, zvukové nosiče 18 923 Kč, deskové hry 2 445 Kč). Do spotřebního materiálu (13 456 Kč) jsou zahrnuty základní kancelářské potřeby a materiál pro adjustaci knih, např. folie na balení knih, knižní lístky a samolepicí etikety, tonery a deskové hry do výměnného knihovního fondu.

Nejvyšší částky rozpočtu jsou mzdové náklady (pracovní úvazek na 1,7 přepočtených pracovníků). Spotřeba energie – úhrada předem stanoveného podílu na nákladech organizace na spotřebě energií (výše podílu je řešena interní směrnici). V ostatních službách (19 158 Kč) je zahrnuto poštovné, balné a telekomunikační poplatky (4 051 Kč), poskytnutí práva na využití serveru – podíl na úhradě těchto nákladů je vnitřní směrnici organizace stanoven jako čtvrtina roční výše odpisů (6 180 Kč), podíl na update systému Clavius (8 928 Kč). Pro 1 neprofesionální knihovnu bylo do jejího stálého knihovního fondu nakoupeno a zpracováno 67 knih z prostředků obcí (9 934 Kč).

Okres Ústí nad Labem

Z dotace na regionální funkce byly rozpočtovány náklady na personální zabezpečení krajského metodického oddělení (1 pracovník) a okresního metodického oddělení (2 pracovníci).

Pro regionální funkce v rámci okresu byly rozpočtovány prostředky na nákup knih do výměnného fondu, nákup drobného materiálu – kancelářské potřeby (726 Kč), zabezpečení rozvozu výměnných souborů.

Knihovna zajistila nákup, zpracování a distribuci knihovního fondu pořízeného z prostředků obcí pro 9 knihoven ve výši 113 000 Kč. Celkem bylo nakoupeno

565 svazků. Některé knihovny si nakupují samy a knihy zpracovává metodické oddělení – celkem bylo zpracováno 685 svazků.

Do výměnného fondu přispělo celkem 10 obcí částkou 60 690 Kč.

Část prostředků byla vyčerpána na vzdělávací aktivity, cestovní náklady a na upgrade programu Statexcel ke zpracování statistiky knihoven.

Z vlastních zdrojů financovala knihovna regionální funkce částkou 193 137 Kč, jednalo se o mzdové náklady.

Všechny pověřené knihovny řádně a v termínu vyúčtovaly přidělenou dotaci na výkon regionálních funkcí.

4. Celkové zhodnocení

Na základě zpracovaných dílčích projektů jednotlivých pověřených knihoven a projektu SVK byl zpracován Projekt výkonu regionálních funkcí pro knihovny Ústeckého kraje v roce 2016 ve výši 9 920 925 Kč a na jeho základě byla podána Žádost o poskytnutí dotace z Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven Ústeckého kraje na rok 2016. Rada Ústeckého kraje rozhodla v lednu 2016 o přidělení dotace ve výši 8 mil. Kč.

Dotace na podporu výkonu regionálních funkcí je menší, než by pověřené knihovny na plné zajištění RF potřebovaly. Nadále trvá snížení pracovních úvazků a rozsahu služeb, které pověřené knihovny poskytují.

Finanční prostředky určené na nákup výměnného knihovního fondu se knihovny snaží navýšit pomocí vícezdrojového financování, ale ne všude se to podařilo. Knihovny požadovaly hmotný a nehmotný majetek jen v nejnútnejších případech, aby nedošlo k omezení činnosti v rámci RF.

Pověřené knihovny se zaměřují na rekatalogizaci knihovního fondu neprofesionálních knihoven a budování souborného katalogu příslušných regionů. Při rekatalogizaci se aktualizuje knihovní fond, provádí se nové značení a přebalování knih. Dochází tak k výraznému zlepšení celkového dojmu z venkovských knihoven. Zpracovaný knihovní fond je pak vystaven na webových stránkách příslušné knihovny. Takto zpracované fondy umožňují nesrovnatelně rychlejší provedení revizí v jednotlivých knihovnách. Souborný katalog je již dokončený v okresech Chomutov, Teplice, Ústí nad Labem, Litoměřice a blíží se jeho dokončení v regionu Žatec.

V roce 2016 se podařilo otevřít jednu novou knihovnu v regionu Louny v obci Holedeč. V tomto roce byla v regionu Teplice zrušena pobočka Přítkov při obecní knihovně v Proboštově. Počet obsluhovaných knihoven tím zůstal nezměněn.

Pracovníci pověřených knihoven pomáhají obcím a knihovnám s využitím grantů určených knihovnám. Úspěšně se daří zavádět automatizovaný výpůjční systém díky grantu MK ČR VISK 3. Chomutovská knihovna byla první pověřenou knihovnou v Ústeckém kraji, která měla vybudován souborný katalog všech knihoven regionu a všechny knihovny jejího regionu jsou díky grantu MK ČR VISK 3 automatizované pomocí AKS Clavius REKS. Regionální knihovna Teplice je druhou pověřenou knihovnou, která má hotový souborný katalog a má automatizovaný provoz ve všech svých knihovnách. Všechny její knihovny mají své webové stránky s on-line katalogem. Pověřená knihovna Žatec zahájila v tomto roce automatizaci svých knihoven a získala grant MK ČR VISK 3 pro 4 knihovny, zároveň pro dalších 5 svých knihoven podala novou žádost na rok 2017.

Budování výměnných fondů a následně jejich cirkulace přináší větší a pestřejší nabídku knih i časopisů s dlouhodobější aktuálností. V roce 2016 pokračovaly pověřené knihovny ve vícezdrojovém financování a opět oslovily starosty obcí s návrhem spoluúčasti na plnění regionálních funkcí, především na budování výměnného fondu. Návrh se setkal s dobrým ohlasem, většina obcí přistoupila na nové smlouvy. V roce 2016 přispělo celkem 162 obcí částkou 519 259 Kč. Regiony Teplice a Most tuto formu spolupráce nevyužívají. V Teplicích se obce podílejí na vybavení knihoven technikou a zařízením knihoven. V Mostě se obce podílejí na zajištění dopravy výměnných souborů a mnohdy i metodiků.

Díky postupnému vzdělávání neprofesionálních pracovníků a zavádění výpočetní techniky vzrůstá kvalita služeb poskytovaných veřejnosti i v malých obcích.

V knihovnách, kde internet není, je přístup k němu zabezpečen na obecních úřadech (takto jsou doplněny i výpůjční řády). Z deseti samostatných neprofesionálních knihoven se z tohoto důvodu staly pobočky.

Cíle RF se v zásadě podařilo splnit i v roce 2016, a to i s podporou ředitelů pověřených knihoven, kteří část nákladů úseku regionálních služeb (nájem, energie, pohonné hmoty, spotřební materiál) neúčtují v plné výši.

Problémy ve financování přináší zasílání finančních prostředků na RF až ve druhém čtvrtletí příslušného roku. Provoz výkonu regionálních funkcí musí být do té doby dotován z prostředků PK, čímž se knihovny dostávají do potíží s řádným financováním a plněním úkolů RF.

Zpracovala:
V. Řeháková
1. 3. 2017

Přílohy:

- Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí 2016 – Sumář za Ústecký kraj
- Statistické výkazy výkonu regionálních funkcí 2016 – jednotlivé pověřené knihovny
- Statistický výkaz financování výkonu regionálních funkcí 2016 – Sumář za Ústecký kraj
- Statistické výkazy financování výkonu regionálních funkcí 2016 – jednotlivé pověřené knihovny